

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
2.7.2002

10

Péče o nemocné cukrovkou v Jihomoravském kraji v roce 2001

Diabetes mellitus neboli cukrovka patří k závažným rizikovým faktorům kardiovaskulárních onemocnění, které jsou dlouhodobě nejčastější příčinou smrti v zemích evropského regionu.

Podkladem pro zpracování následujících dat o činnosti diabetologie je výkaz A(MZ)1-01, který vyplňuje samostatně každá odborná diabetologická ordinace a zároveň ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Údaje jsou uváděny za všechny rezorty, ve kterých se obor vyskytuje, tj. rezort zdravotnictví, obrany, vnitra a spravedlnosti.

Ambulantní diabetologickou péči zajišťovalo 26,94 lékařů a 32,96 středních zdravotnických pracovníků (přepočtené počty) ve 40 odborných ordinacích. Na 1 úvazek lékaře v diabetologické ordinaci připadalo v průměru 2 078 léčících se diabetiků.

Diabetologické ordinace a pracovní úvazky

Okres	Počet diabetologických ordinací	Počet		Počet diabetiků ¹⁾ na 1 lékařské místo
		lékařů	SZP	
Blansko	4	2,05	2,40	2 562
Brno-město	16	12,26	13,28	1 868
Brno-venkov	7	3,90	4,30	1 602
Břeclav	4	2,30	3,60	2 351
Hodonín	4	3,50	4,70	2 338
Vyškov	2	1,80	1,20	1 574
Znojmo	3	1,13	3,38	4 565
JHM kraj	40	26,94	32,86	2 078

¹⁾ Diabetici evidovaní v odborných diabetologických ordinacích

Během roku 2001 bylo provedeno celkem 193 900 ošetření/vyšetření, což představuje necelé 3 ošetření pro jednoho diabetika. Ve srovnání s rokem 2000 bylo provedeno o 6,5 % více ošetření. Nejvyšší nárůst ošetření vykázal okres Brno/město (10,2 %), nejnižší okres Brno/venkov (0,7 %).

Ke konci roku se na diabetes léčilo celkem 67 017 osob, z toho 83,5 % bylo léčeno v diabetologických ordinacích, 16,5 % u svých praktických lékařů pro dospělé. Trvale vyšší zastoupení mezi diabetiky vykazují ženy (zhruba o 8 %). Na 100 000 obyvatel Jihomoravského kraje připadalo 5 927 léčících se diabetiků, u mužů tato relace činila 5 599 pacientů, u žen 6 236 pacientů. Z léčených diabetiků celkem představovala nově diagnostikovaná onemocnění 7,4 %. Z evidovaných diabetiků v průběhu roku 2001 zemřelo 1 970 osob, z toho 49 % mužů a 51 % žen.

Stav a pohyb léčených diabetiků

Okres	Léčení diabetici k 1.1.	Počet nově zjištěných onemocnění	Počet úmrtí za období	Léčení diabetici k 31.12.
Blansko	5 872	468	267	6 037
Brno-město	25 314	2 028	531	26 414
Brno-venkov	7 902	730	234	8 136
Břeclav	6 364	425	198	6 588
Hodonín	8 758	643	406	9 187
Vyškov	4 077	223	119	3 481
Znojmo	6 842	433	215	7 174
JHM kraj celkem	65 129	4 950	1 970	67 017

Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu

Okres	I. typ diabetu (E10)			II. typ diabetu (E11)	Sekundární diabetes (E13)	Porucha glukózové tolerance (R73.0)
	0-14 r.	15-19 r.	20 let a více			
Blansko	-	1	517	5 483	36	310
Brno-město	52	58	2 928	22 209	1 167	1 851
Brno-venkov	-	27	867	7 227	15	669
Břeclav	1	2	369	6 163	53	660
Hodonín	-	-	313	8 831	43	1 260
Vyškov	-	-	125	3 332	24	167
Znojmo	-	-	189	6 968	17	314
JHM kraj celkem	53	88	5 308	60 213	1 355	5 231

Strukturu léčených osob podle jednotlivých typů diabetu (v %) ukazuje následující tabulka:

	I. typ diabetu	II. typ diabetu	Sekundární diabetes
Celkem	8,1	89,9	2,0
Muži	9,3	88,9	1,8
Ženy	7,1	90,6	2,3

Léčení diabetici podle druhu léčby

1/2

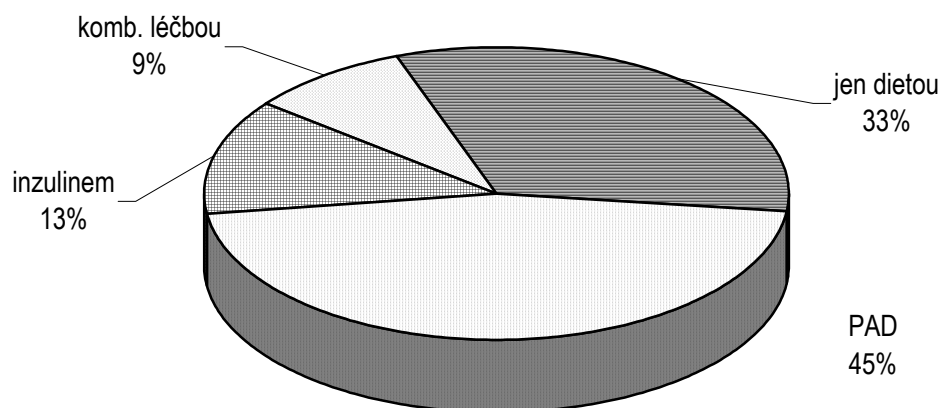
Okres	Druh léčby					
	jen dietou			PAD		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Diabetici k 31.12.						
Blansko	2 499	1 074	1 425	2 573	1 252	1 321
Brno-město	9 409	4 340	5 069	11 707	5 501	6 206
Brno-venkov	2 372	995	1 377	4 086	1 821	2 265
Břeclav	1 964	847	1 117	3 063	1 347	1 716
Hodonín	3 283	1 551	1 732	3 650	1 539	2 111
Vyškov	432	196	236	1 850	833	1 017
Znojmo	1 849	850	999	3 819	1 813	2 006
JHM kraj	21 808	9 853	11 955	30 748	14 106	16 642
na 100 000 obyvatel						
Blansko	2 314,1	2 028,3	2 589,0	2 382,6	2 364,5	2 400,1
Brno-město	2 500,6	2 432,6	2 562,0	3 111,3	3 083,3	3 136,6
Brno-venkov	1 475,7	1 261,8	1 681,7	2 542,0	2 309,2	2 766,2
Břeclav	1 576,6	1 388,2	1 757,4	2 458,8	2 207,7	2 699,9
Hodonín	2 054,0	1 977,6	2 127,6	2 283,6	1 962,3	2 593,2
Vyškov	497,8	460,2	534,0	2 131,7	1 955,7	2 301,2
Znojmo	1 615,1	1 511,9	1 714,6	3 335,9	3 224,8	3 443,0
JHM kraj	1 928,8	1 796,4	2 053,4	2 719,4	2 571,8	2 858,5

Léčení diabetici podle druhu léčby

2/2

Okres	Druh léčby					
	inzulinem			kombinov. léčbou (inzulin + PAD)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Diabetici k 31.12.						
Blansko	606	297	309	359	160	199
Brno-město	3 168	1 509	1 659	2 130	1 030	1 100
Brno-venkov	1 202	592	610	476	204	272
Břeclav	673	328	345	888	457	431
Hodonín	1 117	544	573	1 137	522	615
Vyškov	739	323	416	460	192	268
Znojmo	924	436	488	582	156	426
JHM kraj	8 429	4 029	4 400	6 032	2 721	3 311
na 100 000 obyvatel						
Blansko	561,2	560,9	561,4	332,4	302,2	361,6
Brno-město	842,0	845,8	838,5	566,1	577,3	556,0
Brno-venkov	747,8	750,7	745,0	296,1	258,7	332,2
Břeclav	540,2	537,6	542,8	712,8	749,0	678,1
Hodonín	698,8	693,6	703,9	711,4	665,6	755,5
Vyškov	851,5	758,3	941,3	530,0	450,8	606,4
Znojmo	807,1	775,5	837,6	508,4	277,5	731,2
JHM kraj	745,5	734,6	755,8	533,5	496,1	568,7

Struktura léčby diabetu

Léčení diabetici podle pohlaví a druhu léčby

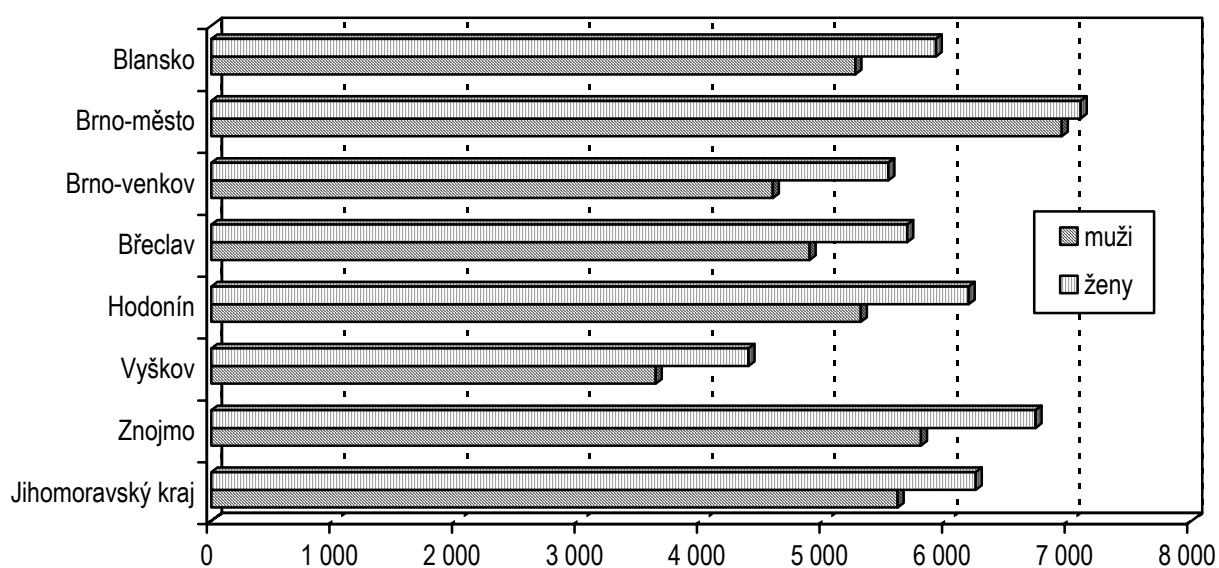
Druh léčby		Diabetici k 31.12.		
		celkem	muži	ženy
Jen dietou		21 808	9 853	11 955
PAD		30 748	14 106	16 642
v tom:	deriváty sulfonylmočoviny	13 100	5 925	7 175
	biguanidy	6 529	3 084	3 445
	kombinovanou léčbou PAD	11 119	5 097	6 022
Insulinem celkem		8 429	4 029	4 400
v tom:	1 až 2 dávky denně	4 526	2 048	2 478
	3 až více dávek denně	3 750	1 912	1 838
	insulinovou pumpou	153	69	84
Kombinovanou léčbou (insulin + PAD)		6 032	2 721	3 311
Celkem		67 017	30 709	36 308

Komplikace diabetu: Diabetickou nefropatií trpělo 5 833 léčených osob (8,7 % z celku) a diabetickou retinopatií 7 696 osob (11,5 % z celku), z toho bylo slepotou postiženo 274 osob. Další diabetickou komplikací je diabetická noha, která se vyskytla u 3 173 léčených osob (4,7 % z celku). Závažným následkem této komplikace je amputace, která postihla 738 léčených osob (tj. 23,3 % z výskytu diabetické nohy).

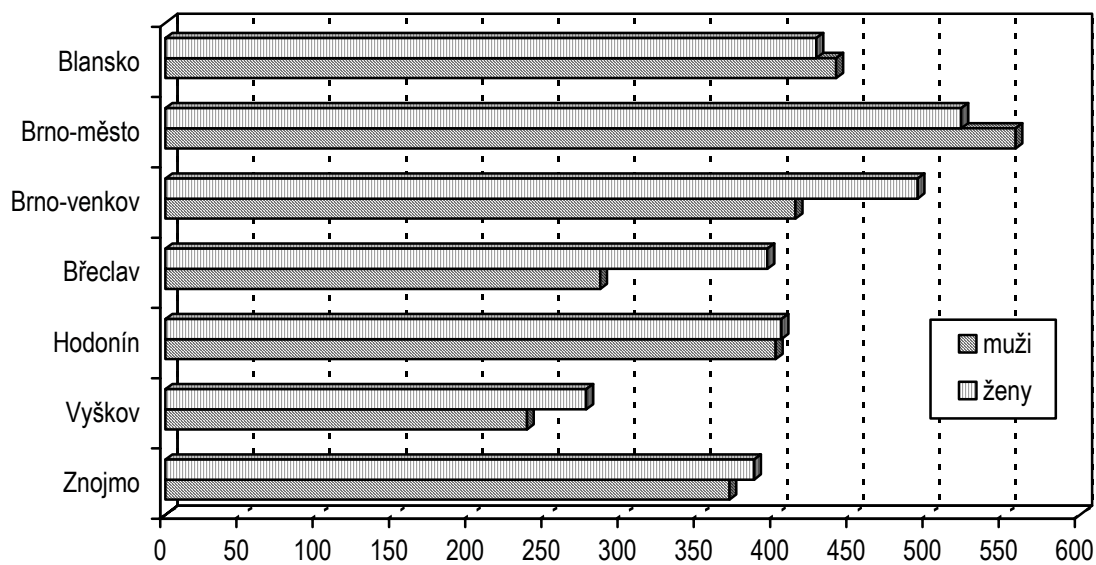
Počet léčených osob s komplikací diabetu

Okres	Diabetická						
	nefropatie		retinopatie			noha	
	celkem	z toho	celkem	z toho		celkem	z toho
		s renální insuficiencí		proliferativní	slepota		s amputací
Blansko	449	107	789	92	7	245	53
Brno-město	1 930	525	3 177	829	146	1 120	252
Brno-venkov	962	125	821	256	46	633	99
Břeclav	781	172	600	78	7	192	57
Hodonín	1 017	182	1 134	184	34	303	81
Vyškov	95	29	343	110	17	152	102
Znojmo	599	189	832	93	17	528	94
JHM kraj celkem	5 833	1 329	7 696	1 642	274	3 173	738

Počet léčených diabetiků na 100 000 obyvatel

Počet osob s nově diagnostikovaným onemocněním na 100 000 obyvatel

Zpracovala: Anna Šenková
Markéta Urbánková